

sk0042 rövid hírek
 athén: görög-ciprusi megbeszélések
 manila: marcos elnök az usa-ba látogat
 új delhi: india - katasztrófa
 madrid: salvador dali képei
 madrid: iker pandák születése

sk0043 weinberger egyiptomban
 sk0044 pfsz - tárgyalások
 sk0045 két katasztrófa hír
 sk0046 antinukleáris tüntetés
 sk0047 lengyel hírek
 sk0048 tunéziai-francia kp
 sk0049 arany - tűzsdé
 sk0050 düsseldorfi tüntetés
 sk0051 nszk - belpolitika
 sk0052 tartalomjegyzék 1. rész
 sk0053 tartalomjegyzék 2. rész
 jp bs

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
 főszerkesztő: köves tibor
 szerkesztették: németh gyula
 barabás miklós
 - v é g e -

19.43

040982 1312

--

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
 Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
 Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.0101X

Külföldi hírek

budapest, 1982. szeptember 05.

kül.

v a s á r n a p

sk0001 4 230 mtik1001

rövid hírek

meghalt a hős

London, 1982. szeptember 5. /reuter/ - vasárnap, 72 éves korában elhunyt sir douglas badger, aki a második világháború idején a brit légierő egyik leghősiesebben harcoló pilótája volt. badger 1931-ben repülőszerencsétlenség következtében elvesztette mindkét lábát, de a második világháború kitörésekor meggyőzte az illetékeseket, hogy engedjék őt is felszállni és harcolni. a pilóta 22 ellenséges repülőgépet lőtt le, majd négyszer szökött meg német hadifogságból.

árviz áldozatai

új-delhi, 1982. szeptember 5. /upi/ - az óriási monszun esőzések, az árvizek eddig több mint háromszáz ember halálát okozták india négy államában. a pti indiai hírügynökség beszámolója szerint lakóházak ezrei omlanak össze és az emberek a magasabban fekvő területek felé menekülnek. a veszélyeztetett falvak kitelepítésében helikopterekkel és szállítójárművekkel részt vesz a hadsereg is.

repülőszerencsétlenség

quito, 1982. szeptember 5. /ap/dpa/ - a gépen tartózkodó mind a 43 személy életét veszítette abban a repülőszerencsétlenségben, amely szerdán történt ecuadorban. a roncsok, valamint az esetleges túlélők utáni kutatás csak szombaton fejeződött be, de a repülőgép lezuhanásának okát még nem tudták megállapítani.

pc ha

09.54 050982 1283

kül

- 2 -

1982.09.05.

sk0002 4 230 mtik1002

kkp-kongresszus /1.rész/

peking, 1982. szeptember 5. /mti/ - a kínai kommunista párt élén a jövőben elnök helyett főtitkár fog állni, aki összehívja a politikai bizottság és a pb állandó bizottságának üléseit és vezeti a titkárság munkáját - jelentette be hu jao-pang, a kkp kb elnöke a xii. pártkongresszuson szerdán elhangzott beszédében, melynek újabb részleteit vasárnap hozták nyilvánosságra pekingben. az elnöki poszt megszüntetése feltételezi, hogy megszűnnek az alelnöki posztok is.

hu jao-pang bejelentette továbbá, hogy központi mintára helyi szinten is létesítenek veterán kádereket tömörítő tanácsadói testületeket. e testületeket a helyi fegyelmi bizottságokkal együtt - ugyancsak központi mintára - a helyi pártkongresszusok fogják választani.

a párt programját is magában foglaló és már beterjesztett új szervezeti szabályzat tervezetében „sok alapvető változtatást, hajtottak végre és törölték a xi. kongresszuson elfogadott szervezeti szabályzat „balos hibáit,„ a programrész meghatározza a párt általános feladatait, s hogy miként játszhat helyesen vezető szerepet a kínai társadalomban.

a szabályzattervezet szerint az összes pártszervezetnek minden szinten szigorúan be kell tartania a demokratikus centralizmus és a kollektív vezetés elveit és megtiltja „a személyi kultusz összes megnyilvánulását,„ ugyancsak fellép a frakciózás, valamint az ellen, hogy a párttagok egyéni előnyszerzésre használják ki pozíciójukat. /folyt./

nc/ge ha

10.05 050982 1498

--

dg

kül

- 3 -

1982.09.05.

sk0003 4 230 mtik1003

kkp-kongresszus /2.rész/

hu jao-pang 1983. második felétől kezdődő és három évig tartó „általános stílusjavítást,„ jelentett be, melynek végén sor kerül „a párttagok újregistrálására,„ amennyiben a párttagok az 1942-45-ös „jenani szellemben,„ végrehajtandó „stílusjavítás és konszolidálás,„ után sem felelnek meg a tagság követelményeinek, ki kell őket zárni, vagy kilépésre kell őket felkérni.

hu jao-pang a kkp-t a kínai munkásosztály élősapatának nevezte, melyet az évek folyamán a marxista-leninista-maozetungi gondolat táplált. kijelentette, hogy ideológiai, szervezeti „tisztítatlanságok,„ még mindig vannak a párton belül, s nem sikerült alapvető fordulatot végrehajtani a pártéletben.

bejelentette, hogy központi szinten alapjában véve befejezték a párt- és kormánysszervek reformját, ezután a helyi szervek reformját tűzik napirendre. sürgette, hogy a vezető szervekbe mindenütt „forradalmibb, fiatalabb, jobban képzett és szakmailag hozzáértő,„ kádereket vonjanak be.

hu jao-pang megállapította, hogy a kínai területek újraegyesítése kína belügye, s ebbe egyetlen külföldi országnak sincs joga beavatkozni. reményét fejezte ki, hogy a /tajvani/ kínai nemzeti párt /kuomintang/ és a kínai kommunista párt hamarosan tárgyalásokat kezd és közös erőfeszítéseket tehetnek kína és tajvan újraegyesítése érdekében.

nc/na ha

10.10 050982 1366

--

sk0004 4 230 mtik1004

pfsz

damaszkusz, tunisz, 1982. szeptember 5. /ap/reuter/afp/ - a palesztinai felszabadítási szervezet vezetői elutasítják a közel-keleti rendezésre kidolgozott reagan-tervet - jelentette ki a pfsz egyik vezetője, aki részt vett asszad szíriai elnök és a palesztin szervezet katonai és politikai irányítói között szombaton damaszkuszban megtartott tanácskozásán. /folyt./

dg

1982.09.05.

mint korábban jelentettük, a szíriai államfő damaszkuszban fogadta a pfsz-hez tartozó szervezetek tizenkilenc vezetőjét, köztük khaled fahumot, a palesztin nemzeti tanács elnökét, abu ijad-ot, jasszer arafat tanácsadóját és faruk kaddumit, a pfsz politikai osztályának vezetőjét.

a több mint négy órás megbeszélésen asszad elnök üdvözölte damaszkuszban - a pfsz új főhadiszállásnak színhelyén - a palesztin vezetőket és biztosította őket afelől, hogy szíria továbbra is minden erejével támogatja a palesztin forradalmat - közölte az elnök szóvivője. palesztin forrásokból származó értesülések szerint asszad a találkozón bejelentette, hogy személyesen fogja vezetni a szíriai küldöttséget az arab liga tagállamainak a marokkói fésben hétfőn megnyíló csucsértekezletén. a találkozón a szíriai delegáció ragaszkodni fog ahhoz, hogy az arab országok határozottan utasítsák vissza az amerikai javaslatokat. asszad fel fogja szólítani az arab államfőket, hogy dolgozzanak ki a reagan-tervvel szembeni stratégiát, amely világosan meghatározza mindegyikük kötelelességeit, s azok teljesítésének konkrét módjait - idézi az ap hírügynökség a magát megnevezni nem akaró palesztin vezetőt.

a damaszkuszi találkozó résztvevői a megbeszélés után tuniszba utaztak. a tunéziai fővárosba mentek szombaton a más arab fővárosokban tartozkodó pfsz-vezetők is, hogy vasárnap részt vegyenek a pfsz központi tanácsa és végrehajtó bizottsága ülésén. jasszer arafat - mint ismeretes - már péntek óta tuniszban van. a 15 tagú végrehajtó bizottság és a közte, valamint a parlament szerepét betöltő és a palesztin politikát meghatározó palesztin nemzeti tanács között „összekötőként”, működő hatvan tagú központi bizottság ugyancsak a reagan-tervet és a fési csucs napirendjével kapcsolatos kérdéseket vitat meg.

ez lesz a palesztin vezető testület első hivatalos ülése azóta, hogy a pfsz harcosai távoztak nyugat-beirutból.

pn ha
10.21 050982 2312

--

ag

1982.09.05.

sk0005 4 230 mtik1005

gázvezeték - olasz szállítás

róma, 1982. szeptember 5. /mti/ - uton vannak rendeltetési helyükre a szibériát nyugat-európával összekötő gázvezeték olasz gyártmányú alkatrészei. hosszadalmas huzavona után, szombaton éjszaka indult el rakományával livornóból az a szovjet hajó, amely a nuovo pignone firenzei vállalat turbókompresszorait és a 19 szivattyuállomáshoz megrendelt egyéb felszerelések első egységeit szállítja a szovjetunióba.

az olasz kormány, a nyugat-európai határozott állásfoglalások ellenére, utolsóként mondott nemet reagan szankcióira. kiderült ugyanis, hogy a szerződés szerint elkészített alkatrészek már augusztus 10. óta a raktárakban voltak és nem vám - és egyéb technikai problémák akadályozták a szállítást, hanem az olasz kormány határozatlansága. a 450 tonnát kitevő rakomány akkor kapott zöld utat, amikor franciaország és anglia már döntött: az amerikai elnök kilátásba helyezett megtorló intézkedéseit figyelmen kívül hagyja és eleget tesz szerződésben vállalt kötelezettségének.

washington, 1982. szeptember 5. /mti-upi/afp/ - mint az várható volt az amerikai kormány ideiglenes büntető intézkedéseket léptetett életbe a nuovo pignone cég ellen is, amiért az megszegte a reagan-kormány embargó-intézkedéseit.

az amerikai kereskedelmi minisztérium szombaton közzétett nyilatkozata leszögezi: ideiglenesen megtiltották, hogy az egyesült államokból gáz-és olajipari berendezéseket és kapcsolódó technológiát szállítsanak az olasz cégnek és leányvállalatának. ugyanazokról, az eredetileg bevezetettnél enyhébb intézkedésekről van szó, mint amilyenekkel washington a gázvezeték számára szállító francia és brit céget sújtja.

kir ur ha
10.35 050982 1697

--

ag

sk0006 4 300 mtik1006

namibia - frontországok

Lusaka, 1982. szeptember 5. /taszsz/reuter/ap/ - minden olyan kísérlet, amely arra irányul, hogy az angolai népi köztársaságban állomásozó kubai csapatok kérdését összekapcsolják a namibiai probléma rendezésével, beavatkozás angola belügyeibe és ellentétben áll az ENSZ biztonsági tanácsának 435. számú határozatával. ezt szögezi le az afrikai frontországok és a délnyugat-afrikai népi szervezet/swapo/ vezetőinek szombati lusakai tanácskozásáról kiadott közlemény.

a dél-afrika szomszédságában lévő országok állásfoglalása válasz az egyesült államok és a pretoriai rezsim azon elképzeléseire, hogy a namibiai függetlenség megteremtését kapcsolják össze a luandai kormány kérésére angolában tartózkodó kubai csapatok kivonásával.

az angolai, a botswanai, a mozambiki, a tanzániai, a zambiai és a zimbabwei állam- illetve kormányfők, valamint sam nujoma, a namibia függetlenségéért harcoló swapo elnöke a dél-afrikai fajüldözött rezsimnek a szomszédos országok ellen folytatott agresszióról és namibia függetlenségéről tárgyalt.

a tanácskozás végén elfogadott közlemény hangoztatja, hogy a dél-afrikai rezsim alássa az afrikai országoknak a térség szilárd békéjének megteremtésére irányuló erőfeszítéseit, megakadályozza namibia függetlenségének megvalósítását. a frontországok felszólítják a dél-afrikai köztársaságot, hogy vessen véget mindenfajta agressziós cselekménynek és valamennyi katonáját vonja ki angolából. ugyanakkor támogatásukról biztosították angolát az ország szuverenitásának megvédésében, akár külföldi katonai erő felhasználásával is.

pc ha

11.02 050982 1623

-.-

sk0007 4 230 mtik1007

irak - irán

teherán/london, 1982. szeptember 5. /afp/irna/reuter/ - irán nem szándékozik blokádnak alá vonni a perzsa/arab/-öböl bejáratát képező hormuzi-szorost. a szoros lezárása nélkül, a bizonytalanság megteremtésével is megakadályozhatjuk az ellenséges hatalmak kőolajkivitelét, ha megfosztanak minket a kőolajból származó bevételeinktől - jelentette ki szombaton teheránban rafszandzsani hodzsatolszlám, az iráni parlament elnöke.

az öböl rendkívül fontos térség, irán nem akarja azt bizonytalanra tenni. a térségnek azonban mindenki számára biztonságosnak kell lennie, így iránnak is. a szorosnak nyitva kell maradnia - hangsúlyozta.

a kharg szigeti kőolajkikötő elleni iraki támadásokról rafszandzsani kijelentette, hogy azok nem ujak. „kharg-szigetet nagy távolságból rakétákkal támadják, de azok célt tévesztenek. száz rakétából egy ha talál és kárt okoz, a többi a tengerben vagy a sivatagban csapódik be. irán erős légvédelme miatt az ellenséges gépek egyébként meg sem tudják közelíteni a szigetet. most azonban nyugaton mégis nagy lármát csapnak, hogy elijesszék a tartályhajókat, de mindaddig hiába - mondotta rafszandzsani.

a politikus nem tett említést arról a bagdadi bejelentésről, hogy az iraki erők szombaton négy hajót elpusztítottak, köztük két, a kharg-szigeti kikötőhöz tartó tartályhajót. a kőolajszállító társaságok remélhetőleg belátják, hogy nincs veszély - tette hozzá. megismételte, hogy az iráni állami biztosító kész a szokásos díj ellenében biztosítani az iráni kikötőkbe tartó hajókat.

az algériai külügyminiszter szombaton kezdődött teheráni látogatásáról szólva rafszandzsani kijelentette, hogy ahmed taleb ibrahimi új álláspontot hozott magával teheránba a konfliktus rendezéséről. ez nem egyezik irán álláspontjával, de az iráni követelések értelmében némi előrelépést jelent.

algériai forrásokra hivatkozva a londoni sunday observer arról számolt be, hogy irán ejtette a bagdad bűnösségének beismerésére és az elmenekült iraki síiták hazatelepítésére vonatkozó követeléseit.

irán szombaton nem erősítette meg a négy hajó elpusztításáról szóló bagdadi bejelentést. az iráni hírugynökség jelentése szerint az elmúlt 24 órában az iraki légierő megsértette irán légterét, de a légvédelem visszaverte a támadást. az iráni légierő ugyanakkor rakétatámadást intézett khor al-umaja iraki olajkikötő ellen.

1982.09.05.

a londoni Lloyd's hajóbiztosítási társaság szóvivője szombaton közölte: nincsenek értesüléseik a 4 hajó elpusztításáról a perzsa/arab/-öbölben.

to ha
11.13 050982 2550

--

sk0008 4 230 mtik1008

közel-kelet - pravda

moszkva, 1982. szeptember 5. /mti/ - washington célja továbbra is az, hogy olyan békeegyezményt kényszerítsen az arab népekre, amely kizárólag saját törekvéseinek és izrael elképzeléseinek sikerét jelentené - írja a pravda vasárnapi száma a legújabb közel-keleti amerikai kezdeményezéseket elemezve.

reagan amerikai elnök /multheti beszédében/ egyetlen szóval sem ítélte el izrael libanoni gáztezeit, sőt, elismerően szólt katonai sikereiről. megerősítette, hogy az egyesült államok a jövőben is szilárdan és megingathatatlanul kiáll tel-aviv érdekeinek védelmében - mutat rá a pravda. - reagan meg sem említette, hogy izraelnek ki kellene vonulnia a megszállt arab területekről, pedig enélkül elképzelhetetlen az igazi béke a közel-keleten.

ami a probléma másik kulcsfontosságú kérdését, a palesztinok jogainak biztosítását illeti, reagan hangsúlyozta, hogy az egyesült államok elképzelhetetlennek tartja a független palesztin állam megteremtésén alapuló közel-keleti békét, nem támogatja ilyen állam létrehozását a jordán folyó megszállt nyugati partján és a gazai övezetben. elképzelhetőnek csupán az említett területeken élő palesztinok önkormányzatát tekinti, egy jordániával alkotott szövetségben belül. a palesztinok egyetlen törvényes képviselőjéről, a pfsz-ről sem tett említést, mintha az nem is létezne.

az újabb amerikai elképzelések sem vittek tehát közelebb a közel-keleti helyzet rendezéséhez. a térség alapvető problémái továbbra is megoldásra várnak - hangsúlyozza a pravda cikke, felhívva a figyelmet, hogy libanont újabb súlyos veszély fenyegeti. az izraeli megszállók semmi jelét sem adják annak, hogy ki akarnának vonulni az országból. ehelyett durván beavatkoznak libanon belügyeibe, megpróbálják rákényszeríteni akarataikat a beiruti kormányra. csapatmozdulataik tanúsága szerint csupán az alkalmat, a megfélemlítő ürügyet várják, hogy fegyveres támadást indítsanak szíria ellen.

fl/na a
11.34 050982 1967

--

aa/

1982.09.05.

sk0009 4 230 mtik1009

ravatal

varsó, 1982. szeptember 5. /mti/ - varsóban, a szejm épületének oszlopcsarnokában ravatalozták fel wladyslaw gomulkának, a lengyel és a nemzetközi munkásmozgalom kiemelkedő alakjának, a lemp kb 1956-1970 között volt első titkárának holttestét. elvtársai, harcostársai, a főváros lakói délelőtt tíztől este nyolcig vehetnek búcsút a 77 éves korában elhunyt gomulkától.

a ravatalnál a legfelső lengyel párt- és állami vezetés tagjai állnak díszőrséget: wojciech jaruzelski hadsereg tábornok, a lemp kb első titkára, kormányfő, roman malinowski miniszterelnök-helyettes, az egyesült parasztpárt országos bizottságának elnöke, edward kowalczyk miniszterelnök-helyettes, a demokrata párt központi bizottságának elnöke, henryk jablonski, az államtanács elnöke. a nap folyamán a párt- és állami vezetés más tagjai, a lengyel partizánszövetség, a szocialista országok varsói nagykövetségei, valamint a lengyel munkásmozgalom veteránjai és az ifjusági szervezetek képviselői adják majd a díszőrséget.

wladyslaw gomulkát hétfőn délután temetik.

kn/na ha
11.42 050982 1083

--

sk0010 4 230 mtik1010

kina-japán

peking, 1982. szeptember 5. /mti/ - csao ce-jang kínai miniszterelnök egy japán filmes küldöttséget fogadva sürgette, hogy a tokiói kormány mihamarabb tegyen lépést a történelemkönyv-ügy kielégítő megoldására. peking egy héttel ezelőtt nem fogadta el azt a japán ajánlatot, hogy 1985-től új tankönyvekből fognak tanítani, addig pedig a régieket fogják használni.

„a kínai fél úgy véli, hogy a probléma megoldásával nem szabad tovább késlekedni. a történelem meghamisítása a tankönyvekben, a kina elleni japán invázió palástolása csakis erős ellenállást válthat ki a kínai népből, - jelentette ki csao ce-jang.

de

pekingi japán körök vasárnap a miniszterelnöki állásfoglalással kapcsolatban némi nyugtalansággal mutattak rá arra is, hogy hu jao-pang, a párt elnöke, a pártkongresszuson szóba hozta a 30-40 évvel ezelőtti japán agressziókat és kijelentette: egyes japán erők megpróbálják tisztára mosni a múlt tényeit és különféle kísérleteket tesznek a japán militarizmus újjáélesztésére.

nc/na ha
12.24 050982 1038

--

sk0011 4 230 mtik1011

kcp-kongresszus-2

peking, 1982. szeptember 5. /mti/ - vasárnap délután pekingben ülést tartott a kcp xii. kongresszusának elnöksége.

hu csiao-mu, a kongresszus főtitkárhelyettese beszámolt a központi bizottság beszámolójával és az új szervezeti szabályzat tervezetével kapcsolatban a csoporttanácskozásokon elhangzott javaslatokról és indítványokról, valamint az ezek alapján eszközölt változtatásokról. az elnökség úgy döntött, hogy a felülvizsgált szervezeti szabályzat tervezetét jóváhagyásra a kongresszus elé terjesztik.

az ülésen határozati tervezetet hagytak jóvá a központi bizottság beszámolójáról és a kínai kommunista párt szervezeti szabályzatáról. úgy döntöttek, hogy mindkét határozati tervezetet jóváhagyásra a kongresszus elé terjesztik.

a vasárnapi ülésen ugyancsak eldöntötték, hogy megvizsgálásra a küldöttek elé terjesztik az új központi bizottság, a központi tanácsadói bizottság és a központi fegyelmi bizottság tagjelöltjeinek előzetes névsorát.

az elnökség ülésén jóváhagyták a választás módszerét, amit megvizsgálásra ugyancsak a küldöttek elé terjesztenek

nc/na ha
12.44 050982 1133

--

ag

sk0012 4 230 mtik1012

egyiptomi kormány, weinberger

kairó, 1982. szeptember 5. /upi/ap/ - az egyiptomi kormány általánosságban üdvözli reagan-elnök közel-keleti tervét, de fentartásokkal él annak egyes pontjaival kapcsolatban, s a terv további tanulmányozást igényel. „egyiptom folytatja a tanácskozásokat az egyesült államokkal és más érdekelt felekkel egy átfogó, igazságos és tartós közel-keleti béke megteremtése érdekében”, - közölte a kabinet szombat esti ülése után kamal hasszan ali külügyminiszter. nem tért ki arra, hogy a terv mely pontjait kezeli fentartásokkal az egyiptomi kormány.

a jelenleg egyiptomban tartzkodó caspar weinberger amerikai hadügyminiszter vasárnapi nyilatkozatában elégedettségének adott hangot a kairói álláspont miatt. weinberger abdel halim abu gázala egyiptomi hadügyminiszterrel folytatott megbeszélései után újságírók előtt „nagyon pozitívnak”, minősítette az egyiptomi kormány nyilatkozatát, s az egyesült államok és egyiptom „különleges viszonyát”, az átfogó közel-keleti rendezés alapvető tényezőjeként említette.

mind az egyiptomi, mind az amerikai hadügyminiszter meglepedéssel nyilatkozott tárgyalásaikról, amelyeken a két ország közötti katonai együttműködésről volt szó. „rendkívüli módon meg vagyok elégedve az országaink közötti igen szoros és szívélyes kapcsolatokkal”, - jelentette ki weinberger. „nincsenek problémáink, programjaink kitűnően haladnak...remélem, hogy a fegyveres erőink közötti együttműködés napról napra tovább fog javulni”, - hangoztatta abu gázala.

egyiptom 1979 - a camp david-i megállapodások aláírása óta - több milliárd dollár értékű amerikai fegyvert kapott, így phantom és f-16-os harci gépeket, páncélosokat, hawk léghárító rakétákat és páncélozott csapat szállító járműveket. ebben az évben az egyiptomnak nyújtott amerikai katonai hitelek és segélyek összege 1,3 milliárd dollárra emelkedett - a tavalyi 900 millióról. egyiptom a maga részéről biztosította az egyesült államok fegyveres erői számára katonai létesítményeinek használatát.

pn ha
12.55 050982 2047

--

ag

sk0013 4 230 mtik1013

usa - kuba

washington, 1982. szeptember 5. /reuter/ - hevesen bírálta a reagan-kormány kubaellenes politikáját wayne smith, az egyesült államok havannai érdekképviselőjének volt vezetője.

a foreign policy című külpolitikai folyóirat legújabb számában a diplomata rámutatott, hogy washington figyelmen kívül hagyta fidel castro kubai államfő javaslatait a két ország közötti konfliktus politikai rendezésére és felhívja a közép-amerikai mozgalmaknak nyújtott kubai támogatást.

ez a már husz éve folytatott konfrontációs politika a feszültség állandó növekedését eredményezte. wayne smith felrótta reagan kormányának, hogy elszalasztotta az enyhülésre kínálkozó újabb lehetőségeket a térségben. bár mindig hatástalanok maradtak az egyesült államok arra irányuló kísérletei, hogy fenyegetőzésekkel és vádbeszédekkel gyakoroljon nyomást kubára, reagan kormánya most mégis megismétli a múlt hibáit - mutat rá a cikk.

itt az ideje, hogy az egyesült államok a kubával való fokozatos megegyezés politikájának útjára lépjen - hangoztatta az amerikai diplomata, aki a múlt hónapban mondott le az egyesült államok havannai érdekképviselőjének vezetéséről, mert helytelenítette washington kubával kapcsolatos politikáját.

smith a következő hibákat rótta fel a washingtoni kormánynak:

az 1982. februárjában közzétett fehér könyv, amely salvadort „közvetlen kubai agresszió áldozatának”, tünteti fel, hanyag vizsgálatokon, homályos eredetű, sőt hamis értesüléseken alapul. a kormány a múlt évben figyelmen kívül hagyta smith havannából küldött jelentését, amelyben közvetítte kubának egy közép-amerikai politikai rendezésre vonatkozó kívánságát. washington 1982-ben ismétellen elutasított egy hasonló kubai indítványt. a kormány ezenkívül szándékosan félrevezette az amerikai közvéleményt alexander haig volt külügyminiszter és carlos rafael rodríguez kubai alelnök múlt évi titkos találkozásának tartalmáról, akárcsak fidel castro kubai elnök és vernon walters amerikai utazó nagykövet ezévi megbeszéléséről. míg amerikai részről kifogásokat emeltek a kubával folytatandó tárgyalások ellen, washingtonban mégis a kubai fél merevségét hangoztatták.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

1
cg

A szerkesztőségek tájékoztatására!

a diplomata szerint washington politikája „csak még nagyobb függőségbe kényszeríti kubát a szovjetuniótól, amit pedig havanna sem akar”,.

to ha
13.07 050982 2411

..-

sk0014 4 230 mtik1014

politikai bűncselekmények szerbiában

belgrád, 1982. szeptember 5. /mti/ - az év első hat hónapjában a szerb szocialista köztársaságban 26 személy ellen indult bünvádi eljárás a jugoszláv szocialista öngazgatási rendszer alapjai és az ország biztonsága ellen elkövetett bűncselekményekért. a bűnözések között a politikai bűncselekmények továbbra is csupán 0,1 százalékot tesznek ki - közölte a politika ekspresz című belgrádi lap, a köztársasági ügyészi hivatal jelentésére hivatkozva.

a vád alá helyezett 26 személy közül öten ellenséges propagandát fejtettek ki, kilencen nemzeti gyűlöletet szítottak, négyen álhíreket terjesztettek, hatan jugoszláviának és képviselőiteinek tekintélyén ejtettek csorbát, ketten pedig háborus bűntetteikért felelnek. mint a lap írja, a politikai bűncselekmények többsége összefüggésben áll a koszovó tartományban lezajlott ellenforradalmi eseményekkel. a vádlottak közül tíz értelmiségi, kilenc munkás, négy paraszt, három pedig nyugdíjas.

kd/ge ha

15.40 050982 1012

..-

cg

sk0015 4 230 mtik1015

Lipcsei vásár /1.rész/

bochor jenő, az mti tudósítója jelenti:

Lipcse, 1982. szeptember 5. /mti/ - vasárnap délelőtt ötven ország több mint hatezer kiállítójának részvételével megnyílt lipcseben a hagyományos őszi vásár.

a fogyasztási cikkek nagy seregszámúja iránt világszerte igen nagy az érdeklődés: száznál több országból érkeztek üzletemberek és szakemberek a vásárvárosba, hogy megismerkedjenek egymás iparának újdonságaival. a csaknem háromszázezer négyzetméternyi kiállítási területen a szocialista országok közül a legfőbb kiállító - a házigazda ndk mellett - a szovjetunió, amely nyolcezer új árucikkkel jelentkezett az idén. a szocialista országok kiállításai egyúttal szemléltetik a kgt-ben kibontakozott együttműködés eredményeit, a közös fejlesztésben, közös technológiával közös munka révén előállított új termékeket.

az idei őszi vásáron az ndk láthatóan igen nagy hangsúlyt helyezett vegyiparának bemutatására és számos olyan új gyártmánnyal jelentkezett a vásáron, amelyek méltán sorolhatók a nemzetközi színvonal élvonalába. /folyt./

bj/na ha
17.15 050982 1097

--

sk0016 4 230 mtik1017

arab csucs - libanoni hírek

beirut/manama/damaszkusz/madrid, 1982. szeptember 5. /afp/ap/ - a fési arab csucs tul késő libanon, de tul korai a pfsz számára - jelentette ki vasárnap fuad butrosz libanoni külügyminiszter a monday morning című angol nyelvű libanoni lapnak adott nyilatkozatában. „ami a palesztin kérdést illeti, nem vagyok bizonyos benne, vajon eléggé érettek már a feltételek ahhoz, hogy az arab csucsön határozat szülessen,, - mondotta a politikus.

mint már jelentettük, libanon korábban a tanácskozás elhalasztását kérte. miután ettől elállt, bejelentették: fésben az országot nem eliasz szárkisz hivatalban lévő vagy basir gemajel megválasztott elnök képviseli, hanem joseph abu khater államminiszter.

dg

szaeb szalam volt libanoni miniszterelnök, „aprópénznek,, nevezte azt a 95 millió dollárt, amelyet az egyesült államok beirut ujjáépítéséhez való hozzájárulásként följánlott. a politikus azt követelte, hogy izrael fizessen kártérítést libanonnak. „miután az izraeliek olyan kiméletlenül jártak el, ez a legkevesebb, amit kérhetünk,, - mondotta szalam, akinek része volt a palesztin kivonulást rögzítő megállapodás elérésében.

az izraeli külügyminisztérium vasárnap közölte, hogy nem működik közre annak a nemzetközi bizottságnak a munkájában, amely a libanonban tanusított izraeli magatartást vizsgálja, de nincs kifogása az ellen, hogy a vizsgálat során izraeli állampolgárokat is meghallgassanak. a bizottság, amely nem állami, hanem társadalmi szervként működik, elsősorban nyugat-európai értelmiségiekből áll.

x x x

nyugat-beirut központjában a független nasszeristák mozgalma /al-murabitun/ elnevezésű szervezet vasárnap kiürített és átadott a libanoni rendfenntartó erőknek két stratégiai fontosságú épületet. az épületek hét éven át a libanoni baloldali erők és a pfsz birtokában voltak.

x x x

az izraeli kormány vasárnapi ülésén hivatalosan lezártnak nyilvánította a „békét galileának,, elnevezésű akciót, amely nem más, mint az izraeli hadsereg libanoni inváziója. ezt - mint emlékeztetés - galilea, azaz észak-izrael védelmének ürügyével indították meg. az izraeli hadsereg libanonból való visszavonásáról nem esett szó.

kf ha
17.20 050982 2222

--

dg

sk0017 4 230 mtik1018

iráni - külpolitika

teherán, 1982. szeptember 5. /mti-afp/ - irán és a környező országok, valamint a nagyhatalmak viszonyáról nyilatkozott ali akbar velajati külügyminiszter a dzsumhorija-iszlami /iszlám köztársaság/ című napilapban vasárnap megjelent interjújában.

az iráni diplomácia vezetője kijelentette: semmi oka nincs annak, hogy teherán normális kapcsolatokat tartson fenn az egyesült államokkal, amelyet országa fő ellenségének nevezett. nem szükséges magyarítani, hogy washington ellenségesen viseltetik iránnal szemben - tette hozzá.

iránnak a szovjetunióhoz fűződő kapcsolatait „normálisnak és rendezettnek”, mondotta a külügyminiszter. velajati hangoztatta, hogy irán békés egymás mellett élésre törekszik a szovjetunióval, ez azonban nem jelenti azt, hogy helyeselné mindent, amit az a világban tesz.

velajati szerint irán és a perzsa-öböl térsége legtöbb államának kapcsolatai „jóknak”, normálisnak, „mondhatók s e kapcsolatok tovább javulnak.

az iráni külpolitika híre, hogy vasárnap befejezte teheráni tárgyalásait ahmed taleb ibrahimi algériai külügyminiszter. a teheráni rádió szerint az algériai külügyminiszter bendzsedid sadli algériai államfőtől hozott üzenetet ali khamenei iráni elnöknek. a külügyminiszteri tárgyalásokon egyébként áttekintették az iraki-iráni konfliktus fejleményeit.

a szíriai-iráni kapcsolatokról és izrael libanon elleni agressziójáról tárgyalt damaszkusban ahmad azizi iráni külügyminiszter-helyettes, aki vasárnap elutazott a szíriai fővárosból.

km ha

17.22 050982 1550

ag

--

sk0018 4 230 mtik1019

lipcsei vásár /2.rész/

a vásáron a szocialista országok sorában hagyományosan jelen van magyarország is. huszonhét külkereskedelmi és exportjogu vállalat vesz részt hazánkból, mintegy jelképezve azt az érdeklődést, amelyet magyarország tanúsít az ndk-val kialakult kereskedelmi kapcsolatok fejlesztése iránt. fogyasztási cikkekből ugyanis a német demokratikus köztársaság magyarország legfőbb szállítója, részaránya meghaladja a harminc százalékot. jól szemlélteti ezt, hogy magyarországon a lakosság minden száz forintból hármat ndk áru megvásárlására fordít. a magyar személygépkocsi-behozatal negyven százaléka, a moped és motorkerékpár-behozatal ötven százaléka, a szőnyegimport háromnegyedrésze és a behozott háztartási gépek fele származik az ndk-ból.

eric honecker, az ndk párt- és államfője, willi stoph miniszterelnök valamint a párt- és államvezetés több más személyisége vasárnap délelőtt felkereste a chemolimpeX külkereskedelmi vállalat pavilonját. a vendégeket dr.szalai béla nagykövet és a magyar kiállítás vezetői üdvözölték. honecker és kísérete meglátogatta a többi szocialista ország pavilonjait is, és elbeszélgetett számos nyugati ország nagyvállalatainak vezető képviselőivel is. a basf nyugatnémet cég kiállításánál honecker a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy az ndk a jövőben is nagy jelentőséget tulajdonít az nszk-val kiépült jószomszédi viszonya, a politikai és gazdasági kapcsolatok fejlesztésének. nyugatnémet részről kifejezték reményüket, hogy a két német állam gazdasági együttműködése megszilárdul és tovább bővül.

lipcsei illetékes körökben rámutatnak arra, hogy a vásár iránt megnyilvánuló széleskörű nemzetközi érdeklődés messze túlmutat a gazdasági kereteken. míg más országokban a hasonló vásárokon a részvétel csökkenése és az érdeklődés lanygulása volt tapasztalható, lipcseben a hagyományos kiállítók mellett új cégek is megjelentek.

bj/na ha
17.29 050982 1925

ag

--

sk0019 4 230 mtik1020

török alkotmány

ankara, 1982. szeptember 5. /upi/ - a török katonai kormány vasárnap kijárási tilalmat rendelt el, és megkezdte az összeírást az új alkotmányról szóló népszavazásra.

előrejelzések szerint a népszavazásra novemberben kerülhet sor, s az ankarai kormány a szavazói lista összeállítása révén ellenőrizheti majd, hogy minden szavazásra köteles - mintegy 21 millió lakos - résztvesz-e a referendumon. egyebek között a 14 órás kijárási tilalmat is az összeírás megkönnyítése céljából rendelték el. kenan evren kormánya figyelmeztette a lakosságot: aki kivonja magát az összeírási kötelezettség alól, öt évig terjedő börtönbüntetésre ítéltető. mintegy hat hónapig terjedő elzárás vár azokra is, akik megszegik a kijárási tilalom rendelkezéseit.

mint ismeretes, az új alkotmánytervezetet ez év júliusában hozták nyilvánosságra. a tervek szerint az 1961-es alaptörvény helyébe lépne, és széleskörű jogkört biztosítana az ország államfőjének, eszerint az elnök saját döntése alapján feloszthatja a parlamentet, elmozdíthatja helyéről a miniszterelnököt, és - ha szükségesnek tartja - rendkívüli állapotot is kihirdethet.

ankarai nyugati megfigyelők a legutóbbi intézkedéseket úgy értékelik, hogy azok a török kormány kemény vonalának újabb bizonyítékai.

gf ha

17.36 050982 1307

-.-

sk0020 4 230 mtik1021

fesi arab csucs - érkezések /1.rész/

rákos györgy, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

meknesz /marokkó/, 1982. szeptember 5. /mti/ - egymás után érkeztek vasárnap a marokkói fés repülőtérére a hétfőn kezdődő arab csucstalálkozó résztvevői, államfők és alacsonyabb szintű delegációvezetők. a tervek szerint három napos ülésorozaton vitatják meg az arab világ feladatait, lehetőség szerint egységes stratégiát kidolgozva izrael libanoni agressziója következményeinek leküzdésére.

bg

a tavaly novemberben - szintén fésben - megnyílt és nyomban félbeszakadt csucskonferencia folytatására minden jel szerint erőteljesen rányomja a bélyeget reagan amerikai elnök múlt hét elején elhangzott állásfoglalása a közel-keleti rendezésről, a palesztin kérdésről. a camp david-i egyezmények „feljavított változata”, - miként egyes megfigyelők értékelik washington kezdeményezését - várhatóan heves vitákra ad okot az arab vezetők között, akiknek körében egyes visszhangot váltott ki az izraeli részről egyébként elutasított „reagan-terv”, a konzervatív arab államok, ha óvatosan is, mindenestre üdvözölték az eddiginél árnyaltabb amerikai közel-keleti politikát ígérő megnyilatkozást, szíriai részről viszont - legalábbis a sajtó szintjén - elítélték, mint a camp david-i egyezmények újabb változatát. /folyt./

rg/na ha

18.23 050982 1339

-.-

sk0021 4 230 mtik1022

fesi arab csucs - érkezések /2.rész/

az értekezletet vendégül látó ii.hasszán marokkói király ezzel együtt úgy tartja, hogy itt az alkalom s a lehetőség az egységes arab álláspont kidolgozására. a csucst előkészítő külügyminiszteri értekezlet megnyitóján utólag elégedetten nyugtázta saját döntését, amellyel a tavalyi csucsszintű találkozót felfüggesztette. akkor a fahd, szaúd-arábiai trónörökös /azóta király/ közel-keleti rendezési terve fölött támadt arabközi vita tette lehetetlenné a megegyezést.

a mostani államfői összejövetelen - az eddig jelzett tervek szerint - változatlanul napirenden van az izrael arab részről történő elismerését és a palesztin jogok helyreállítását egyidejűleg tartalmazó fahd-terv, továbbá burgiba tunéziai elnök javaslata, amely nem más, mint a palesztinát zsidó és arab államra felosztó 1947-es ensz-határozat felmelegítése. igen valószínű azonban, hogy a csucstalálkozó döntő mozzanata az amerikai diplomáciai kezdeményezés megvitatása lesz, amely tartalmában, miként azt a marokkói lapok vasárnapi cikkeikben erőteljesen hangsúlyozzák, nem mond ellent a két szóbanforgó arab tervnek, sőt éppenséggel kiegészíti azokat.

vasárnap délutánig fesbe érkezett mohammed sziad barre szomáliai, hasszán guled dzsibuti elnök, zaid bin szultan al-nahajan, az egyesült arab emírségek sejkje és khalifa bin hamad al-thani, katari államfő, valamint az ománi uralkodó különmegbizottja.

bg

ii.hasszán király személyesen fogadta a vendégeket, akikhez estig minden jel szerint csatlakozik huszein jordániai király, a kuvaiti és a bahreini emir, a tunéziai miniszterelnök, jasszer arafatot, a palesztinai felszabadítási szervezet vezetőjét és hafez asszad szíriai államfőt szintén vasárnapra várják a csucstalálkozó színhelyére. távolmaradását ezidáig mindössze libia jelezte, irak alelnöki szinten képviselteti magát a csucson, míg libanon csak államtitkárt küld az értekezletre, melynek eredetileg elhalasztását kérte.

rg/na ha
18.41 050982 1987

--

sk0022 4 230 mtik1023

pfsz vb

tunisz, 1982. szeptember 5. /mti-upi/ap/ - szombaton este és vasárnap tuniszbán ülést tartott a palesztinai felszabadítási szervezet végrehajtó bizottsága, a jasszer arafat elnökletével lezajlott tanácskozáson - amely az első volt a pfsz beirutból való kivonulása óta - a szervezet jövőjét és a reagan-féle közel-keleti rendezési tervet vitatták meg.

a zárt ajtók mögött megtartott ülésről nem adtak ki közleményt.

arafat fő célja jelenleg - mint diplomáciai megfigyelők állítják - a földrajzi központját vesztett szervezet egységének fönntartása. ennek szükségességét csak aláhuzza az a tény, hogy a szombat-vasárnapi tanácskozásról távol maradt a pfsz-hez tartozó két radikális vezető: george habbas és najef havatmeh.

az ülés után egyébként bejelentették, hogy jasszer arafat vasárnap este sajtóértekezletet tart, majd fésbe utazik, ahol részt vesz az arab liga csucsertekezletén.

kf ha
18.43 050982 0935

--

ag

sk0023 4 230 mtik1024

rövid hírek

szerencsés „repülő-karambol”,

stansted /anglia/, 1982. szeptember 5. /ap/ - vasárnap a sűrű ködben tulszaladt a kifutópályán egy dc-8-as típusu repülőgép a manchester közelében lévő stansted repülőterén. a gép egy másik, ugyancsak dc-8-as-nak ütközött, de a 68 utas közül senki sem sérült meg.

haydn-kongresszus

bécs, 1982. szeptember 5. /taszsz/ - joseph haydn munkásságával foglalkozó nemzetközi konferencia kezdődött vasárnap a bécsi hofburgban a nagy zenészerző születésének 250. évfordulója alkalmából. a klasszikus bécsi iskola létrehozója tiszteletére összehívott fórumon 18 ország kétszáz zenetudósa és zenetörténésze vesz részt.

szakuraucsi

koppenhága, 1982. szeptember 5. /reuter/ - szakuraucsi josio japán külügyminiszter vasárnap koppenhágába érkezett. dániai tartózkodása idején a kétoldalu kapcsolatokon kívül közös piaci kérdésekről is tárgyal anker jörgensen ügyvezető kormányfővel és kjeld olesen külügyminiszterrel.

magánrepülő-katasztrófák

bécs, 1982. szeptember 5. /ap/ - négy magánrepülőgép járt szerencsétlenül szombaton és vasárnap ausztriában. a katasztrófáknak - melyek oka eddig nem ismert - öt halottja és három súlyos sebesültje volt.

km ha

18.51 050982 1243

ag

sk0024 4 230 mtik1025

begin - elutasítás, települések

jeruzsálem, 1982. szeptember 5. /ap/reuter/ - menahem begin izraeli miniszterelnök vasárnap ronald reaganhez intézett táviratában hivatalosan is elutasította az amerikai elnök közel-keleti rendezési tervét - adta hírül egy jeruzsálemi kormányzóvivő.

ugyanaznap egy miniszteri szintű izraeli kormánybizottság jóváhagyta négy új izraeli település létesítését a megszállt ciszjordániában, illetve gazában. a döntéssel száz fölé emelkedik az 1967 - az érintett területek megszállása óta - felállított félkatonai telepek száma.

a határozat alázza az izraeli kormánynak azt a döntését, amellyel elutasította a reagan-féle kezdeményezést. ennek egyik pontja ugyanis kimondja, hogy tel-avivnak be kell fagyasztania településpolitikáját, azaz föl kell hagynia új kolóniák létesítésével.

george shultz amerikai külügyminiszter vasárnap kijelentette, hogy a legújabb izraeli döntés „rendkívül rosszkor jött,,.

kf ha
18.58 050982 0978

--

sk0025 4 800 mtik1026

külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0001-sk0024-ig
budapest, 1982. szeptember 5. /mti/

sk0001 rövid hírek
london: meghalt a hős
uj-delhi: árviz áldozatai
quito: repülőszerencsétlenség
sk0002 kkp-kongresszus 1. rész
sk0003 kkp-kongresszus 2. rész
sk0004 pfsz
sk0005 gázvezeték - olasz szállítás
sk0006 namibia - frontországok
sk0007 irak - irán

ag

sk0008 közel-kelet - pravda
sk0009 ravatal
sk0010 kína-japán
sk0011 kkp-kongresszus 2.
sk0012 egyiptomi kormány, weinberger
sk0013 usa - kuba /részben szerk. táj./
sk0014 politikai bűncselekmények szerbiában
sk0015 lipcsei vásár 1. rész
sk0016 arab csucs - libanoni hírek
sk0017 irán - külpolitika
sk0018 lipcsei vásár 2. rész
sk0019 török alkotmány
sk0020 fesi arab csucs - érkezések
sk0021 fesi arab csucs - érkezések
sk0022 pvsz vb
sk0023 rövid hírek
standsted: szerencsés „repülőkarambol,,
bécs: haydn-kongresszus
koppenhága: szakuraucsi
bécs: magánrepülő-katasztrófák
sk0024 tartalomjegyzék

készült az mti külpolitikai főszerkesztőségében
főszerkesztő: köves tibor
szerkesztette: helta andrás

ha/ge
19.07 050982 1363

- v é g e -

--

ag

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

00.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1982. szeptember 06.

kül.

h é t f ő

sk0001 4 230 mtik1003

rövid hírek

argentin választások

buenos aires, 1982. szeptember 6. /afp/ - argentinában 1983. november 15-re tüzték ki a választásokat. az erről szóló döntést az argentin fegyveres erők tábornokainak a múlt héten buenos airesben tartott tanácskozásán fogadták el.

brit tengeralattjáró

plymouth, 1982. szeptember 6. /reuter/ - nagy-britannia első, 1901-ben vízre bocsátott tengeralattjáróját vasárnap a dél-angliai plymouth körüli sekély vizekre vontatták. a buvárhajót, amely 1913-ban süllyedt el a dél-angliai partoknál, miközben a hajóbontóba vontatták, az idén nyáron emelték ki hullámsíkjából, csaknem a felszínig. a holland-i nevű 100 tonnás hajót a brit haditengerészeti muzeum fogja kiállítani.

panamai baleset

panamaváros, 1982. szeptember 6. /ap/ - heten meghaltak, köztük három gyermek vasárnap, súlyos közlekedési baleset következtében, a panamai főváros közelében. két autóbusz összeütközött, majd az utról lesodródva járókelők közé rohant.

Nm